

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**DO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA
DLA TERENU POŁOŻONEGO W OBRĘBIE DZIAŁEK
O NR EWID. 1537, 1538, 1539, 1540, 1564, 1587, 1588,
1589, 1590, 1591, 1592 K.M.10
W REJONIE UL. GRÓDKI.**

Autor:

mgr inż.arch. Elżbieta Joseph-Tomaszewska

współpraca:

mgr Jakub Skarszewski

lic.Marcin Tomczyk

tech. Grażyna Wieczorek

Katowice, luty - maj 2011r.

Spis treści

1. INFORMACJE WSTĘPNE	2
2. FUNKCJE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU	4
2.1. Stan istniejący	4
2.2. Kierunki zmian w przeznaczeniu terenu	5
3. CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	6
3.1. Cechy i właściwości elementów środowiska i ich powiązania	6
3.1.1. Powierzchnia ziemi	6
3.1.2. Budowa geologiczna	6
3.1.3. Gleby	7
3.1.4. Warunki hydrogeologiczne	7
3.1.5. Warunki hydrograficzne	8
3.1.6. Klimat i topoklimat	9
3.1.7. Szata roślinna i bioróżnorodność	9
3.1.8. Krajobraz	10
3.2. Ochrona prawna zasobów środowiska	11
3.3. Ocena jakości środowiska i tendencji zmian Źródła zagrożeń środowiska i bezpieczeństwa ludzi	11
4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA	12
5. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE	12
5.1. Przydatność terenów dla rozwoju funkcji użytkowych	13
5.2. Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich funkcje w strukturze przyrodniczej powinno być podporządkowane potrzebom prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania bioróżnorodności	13
5.3. Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz występowania uciążliwości i zagrożeń	14
6. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	14
7. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO	16
7.1. Ustalenia wstępne	16
7.2. Ochrona środowiska w dokumentach strategicznych miasta a rozwiązania planu	16
7.3. Ocena projektu planu w aspekcie przydatności terenów dla funkcji użytkowych	19
7.4. Ocena projektu planu w aspekcie funkcjonowania struktury przyrodniczej w powiązaniu z otoczeniem	19
7.5. Wpływ zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na elementy środowiska	20
7.6. Szczegółne zagrożenia środowiska	22
7.7. Metody analizy skutków realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	22
8. STRESZCZENIE	23
9. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	25
ZAŁĄCZNIKI: Rysunek Planu nr 1 – „Uwarunkowania ekofizjograficzne” Rysunek Planu nr 2 – „Prognoza oddziaływania na środowisko na rysunku planu”	

1. INFORMACJE WSTĘPNE

Przedmiotem opracowania prognozy jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenu położonego w obrębie działek o nr ewid. 1537, 1538, 1539, 1540, 1564, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592 k.m. 10 w rejonie ul. Gródki.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sporządzono w oparciu o uchwałę Nr XLVIII/866/10 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 31 marca 2010r.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Zawartość prognozy odpowiada zakresowi i stopniowi szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu przedmiotowego mpzp Dąbrowy Górniczej określonym w pismach: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach (RDOŚ – 24 – WOOŚ/7041/227/10/rk z dnia 13 maja 2010r.), oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Dąbrowie Górniczej (NS/ZNS/522/298/2040/10/2010).

Główne cele prognozy to:

- eliminowanie na etapie sporządzania planu, ustaleń sprzecznych z zasadami zrównoważonego rozwoju danego obszaru i jego otoczenia przez równoległe prowadzenie prac nad projektem planu i prognozą,
- wprowadzenie zapisu ustaleń zapewniających możliwość działalności gospodarczej i zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej przy równoczesnym zapewnieniu równowagi przyrodniczej i trwałości procesów przyrodniczych.

W przyjętej **metodzie opracowania** prognoza określa, analizuje i ocenia:

- skutki dla wszystkich elementów środowiska jakie mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenów,
- stan i funkcjonowanie środowiska przy braku realizacji ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i dotychczasowych tendencjach zmian,

- rozwiązania planu z punktu widzenia:
 - zgodności projektowanego użytkowania i zagospodarowania terenów z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym,
 - zgodności z przepisami prawa,
 - skuteczności ochrony różnorodności biologicznej,
 - właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania z pozostałymi terenami,
 - przewidywanych w planie warunków zagospodarowania terenów wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarki zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych,
 - zagrożeń dla środowiska i ludzi wynikających z realizacji ustaleń planu,
 - skutków dla istniejących form ochrony przyrody,
 - zmian w krajobrazie.

Prognoza, w sytuacji niekorzystnych dla środowiska ustaleń planu wskazuje możliwość wprowadzenia:

- rozwiązań alternatywnych,
- działań w zakresie łagodzenia niepożądanych skutków,
- działań kompensujących negatywny wpływ na środowisko.

Metoda pracy sprowadza się do czterech etapów polegających na:

- zebraniu informacji wejściowych (kartograficznych, planistycznych, inwentaryzacyjnych, formalno-prawnych, programów, opracowań specjalistycznych i innych)
- analizie materiałów, ocenie stanu i zagrożeń środowiska wraz z wnioskowaniem do projektu planu
- współdziałaniu z autorami w trakcie sporządzania projektu planu zagospodarowania przestrzennego z pozycji ochrony zasobów środowiska i tworzenia warunków dla zachowania zdrowia mieszkańców
- sporządzenie zapisu przedmiotowej prognozy i załączników graficznych.

Podstawy prawne prognozy to przede wszystkim:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2006, Nr 129, poz. 902 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Ponadto w pracach nad prognozą oparto się o przepisy zawarte w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2003, Nr 80, poz. 717, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Tekst jednolity Dz. U. 2007, Nr 19, poz. 115, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Tekst jednolity Dz. U. 2004, Nr 121, poz. 1266, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz. U. z 2007r., Nr 39, poz. 251, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne (Tekst jednolity Dz. U. 2005, Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003, Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004, Nr 92, poz. 880, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2008, Nr 201, poz. 1237)

2. FUNKCJE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

2.1 Stan istniejący

Teren opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego to tereny zabudowy w najdalej na północ miasta wysuniętej dzielnicy – Trzebiesławicach, na końcu ul. Gródki.

Sąsiaduje z Lasami Trzebiesławickimi na południu, zabudową mieszkaniową jednorodzinną na północy i terenami rolnymi na zachodzie i wschodzie.

Jest to część (ok. 150 m) tradycyjnej wiejskiej „ulicówki” rozciągającej się na długości 4,5 km, poczynając od Glinianek na zachodzie, poprzez właściwe Trzebiesławice w centrum, do Trzebiesławic – Gródki na wschodzie.

Występuje tu jeszcze stara zabudowa typu zagrodowego, o zamierzających funkcjach rolniczych. Nowe budownictwo to już prawie wyłącznie zabudowa jednorodzinna, mieszkańcy w minimalnym stopniu utrzymują się z zawodów rolniczych.

W obszarze planistycznym o powierzchni około 3,2 ha występują tereny zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej, którym towarzyszą sady i ogrody przydomowe, natomiast na ich zapleczu rozciągają się częściowo uprawiane pola.

Na tereny zainwestowane składają się:

- tereny zabudowy – 0,15 ha
- tereny komunikacji – 0,15 ha

Pozostałe tereny to głównie pola i łąki, także ogrody i sady przydomowe, drobne fragmenty lasów i zadrzewień.

Znamienną cechą tego obszaru jest położenie w pięknym krajobrazie tworzonym przez liczne wzniesienia, łąki i lasy o wysokich walorach przyrodniczych. Taki krajobraz, jeszcze nie zaśmiecony rozproszoną zabudową, jest już w naszej rzeczywistości rzadkością zasługującą na szczególną ochronę.

2.2 Kierunki zmian w przeznaczeniu terenów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza (uchwała nr XXIII/374/08 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 stycznia 2008r.) utrzymuje aktualny stan użytkowania i zagospodarowania terenu w formie terenów:

- MN1 – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- ER – tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączone z zabudowy.

Obowiązujący dla dzielnicy „Miejscowy planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowy Górniczej dla terenów położonych w dzielnicy Trzebiesławice w rejonie ulic: Zachodniej – Modrzewiowej – Gródki” (uchwała nr XLIX/938/05 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 listopada 2005r.) – podobnie jak dokument Studium - ustalił możliwość rozwoju zabudowy mieszkaniowej i usługowej (MN, MNU) wzdłuż ul. Gródki, pozostałą część terenu zachowując w użytkowaniu rolniczym (RZ, RZ,L) i leśnym (ZL). Niniejsza zmiana planu ma na celu wprowadzenie korekt w zakresie:

- wyznaczonych nieprzekraczalnych linii zabudowy od strony kompleksu leśnego i północnego stoku Trzebiesławskiej Góry,
- zasięgu terenu lasu, zgodnie z ewidencją gruntów.

3. CHARAKTERYSTYKA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

3.1 Cechy i właściwości elementów środowiska i ich powiązania [2]

3.1.1 Powierzchnia ziemi

Miejsce omawianego terenu według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego (1998) należy do:

- Podprowincji – Wyżyna Śląsko-Krakowska,
- Makroregionu – Wyżyna Śląska,
- Mezoregionu – Garb Tarnogórski.

Teren ten charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą. Miejscami występują stoki o nachyleniu przekraczającym 5 stopni. W obszarze punktem dominującym położonym przy południowej granicy opracowania jest Trzebiesławska Góra (370 m n.p.m.) oraz bezimienne wzniesienia położone w pobliżu omawianego obszaru, o wysokościach względnych 340 m n.p.m. Tereny osadnicze Trzebiesławic ciągnące się z północnego zachodu na południowy wschód położone są na rzędnej wysokościowej 320 m n.p.m. Ukształtowanie powierzchni w znacznym stopniu determinowane jest budową geologiczną starszego podłoża, dlatego nawiązując do starszych dziejów mamy tu do czynienia z rzeźbą o typie strukturalnym. Ten typ rzeźby, nawiązującej do różnic w odporności skał na działanie czynników zewnętrznych (wietrzenie, procesy denudacyjne-splukiwanie, osuwanie) wykształcił wyraźne obniżenia i wzniesienia.

Obszar planistyczny położony jest na północno – wschodnim, zrębowym stoku Trzebiesławskiej Góry, u wylotu wciosowej dolinki (utworzonej przez wody okresowe), którą biegnie historyczny Gościniec Siewierski. W części południowej stok charakteryzuje nachylenie do 7°, a w północnej – około 3°. [3]

3.1.2 Budowa geologiczna

W budowie geologicznej omawianego obszaru udział biorą utwory czwartorzędu i triasu. Utwory czwartorzędu/holoceny i plejstoceny/

reprezentowane są przez deluwia piaszczyste zlodowacenia środkowopolskiego występujące na całym obszarze opracowania.

Utwory czwartorzędowe wykazują znaczną zmienność tak pod względem miąższości jak i wykształcenia litologicznego. Większa miąższość i ciągłość występowania jest związana z obniżeniami morfologicznymi, a na wysoczyznach utwory czwartorzędowe tworzą na ogół cienką powłokę.

Utwory triasu reprezentowane są przez dolomity diploporowe, które charakteryzują się widoczną makroskopową porowatością. Budują one najwyższe partie wzniesień występujące w rejonie Trzebieszawic.

Grunty budujące podłoże obszaru opracowania charakteryzują się zróżnicowaną i słabą przepuszczalnością.

3.1.3 Gleby

W omawianym obszarze występuje różnorodność pokrywy glebowej, która jest zależna od rodzaju skały macierzystej i jej warunków wodnych.

Na obszarze opracowania na utworach węglanowych triasu środkowego wykształciły się głównie rędziny brunatne (Rb). Na pokrywach piaszczystych zalegających cienką warstwą na wysoczyznach wykształciły się gleby brunatne wylugowane (Bw). Sporadycznie występują tu czarne ziemie zdegradowane (Dz), które zajmują tereny niegdyś wilgotne, ale obecnie na skutek działalności człowieka przesuszone.

Ww. typy gleb determinują występowanie następujących kompleksów ich rolniczej przydatności:

- pszenno-wadliwy;
- żytni /żytnio-ziemniaczany/ słaby;
- zbożowo-pastewny słaby.

Wartość użytkowa tych gleb nie jest wysoka, a użytkowanie rolnicze w zaniku.

Grunty w obszarze planistycznym i w jego otoczeniu są szczególnie podatne na denudację naturogeniczną i uprawową. [4]

3.1.4 Warunki hydrogeologiczne

W profilu hydrogeologicznym obszaru występują piętra wodonośne prowadzące wody użytkowe w utworach czwartorzędu i triasu.

Piętro wodonośne czwartorzędu charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi, uzależnionymi od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. W obszarze Trzebiesławic głębokość występowania wód gruntowych waha się od 2 m w środkowej części obszaru do 10 m w północno-zachodniej części i na wzniesieniach. W obrębie obszaru planistycznego woda zalega na głębokości mniejszej niż 2,0m. [5]

Głównym poziomem wodonośnym triasu są utwory wapienia muszlowego i retu. Poziom wodonośny wapienia muszlowego i retu jest traktowany jako jeden, łączny kompleks wodonośny serii węglanowej triasu. W ramach tego kompleksu w obszarze opracowania występuje wydzielony Główny Zbiornik Wód Podziemnych - Olkusz - Zawiercie Nr 454 (w triasie dolnym – T_1 i środkowym – T_2)*

GZWP Olkusz - Zawiercie Nr 454 - to zbiornik typu szczelinowo - krasowo - porowego zbudowany ze skał dolomityczno - wapiennych.

Przepuszczalność tego kompleksu wodonośnego jest bardzo zmienna i zależy od stopnia zeszcelinowania i skawernowania skał.

W zasięgu zbiornika stwierdzono występowanie dwóch systemów przepływu: lokalnego i regionalnego. Regionalne systemy przepływu determinowane są geomorfologicznie. Teren zbiornika leży w zasięgu dwóch jednostek fizyczno-geograficznych: Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej i Wyżyny Śląskiej. Regionalnym obszarem zasilania zbiornika są wzgórza Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej, a regionalną podstawą drenażu są doliny rzek Wyżyny Śląskiej. Położenie obszarów zasilania i drenażu determinuje regionalny kierunek przepływu wód podziemnych.

3.1.5 Warunki hydrograficzne

Obszar planistyczny położony jest w dorzeczu Mitręgi – dopływu Czarnej Przemszy. Część północna znajduje się w obrębie obszaru bezodpływowego ewapotranspiracyjnego ze stałymi i okresowymi podmokłościami (poza granicami

opracowania) spowodowanego obniżaniem się terenu na skutek rozwoju zjawisk krasowych na podłożu dolomitowym. Konsekwencją jest płytkie występowanie pierwszego poziomu wód do 2,0m ppt.. Pomiar zwierciadła wody w studni przy ul.Gródki w r. 1986 wykazał poziom 1,6m ppt. [5].

*Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. z dn. 14 lipca 2006r.)

3.1.6 Klimat i topoklimat

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej obszar opracowania zalicza się do dzielnicy XV częstochowsko-kieleckiej i charakteryzuje się następującymi warunkami:

- średnia temperatura stycznia wynosi od -2 do -3 °C,
- średnia temperatura lipca wynosi około 17 °C,
- średnia temperatura roczna 7-8 °C,
- dni z przymrozkami od 112 do 130,
- dni mroźnych ok. 20 - 40,
- ostatnie przymrozki wiosenne występują najczęściej w końcu kwietnia lub na początku maja,
- czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi ok. 60 - 80 dni,
- okres wegetacyjny trwa od 200 do 210 dni,
- opady atmosferyczne znacznie zróżnicowane, 700 - 750 mm/rok,
- przeważają wiatry południowo zachodnie i zachodnie o prędkościach średnich 3-4 m/s.

Przeważająca, południowa część obszaru opracowania, cechuje się topoklimatem zboczy o wystawie N o nachyleniu ponad 5 stopni, który zalicza się do podgrupy powierzchni form wypukłych z niewielkim stopniem niebezpieczeństwa wystąpienia przymrozków lokalnych pochodzenia radiacyjnego lub radiacyjno-adwekcyjnego z uwagi na łatwość wymiany ciepła między powierzchnią graniczną a podłożem wskutek konwekcji w nocy oraz nagrzewania powierzchni w dzień.

Pozostała część obszaru opracowania cechuje się topoklimatem terenów płaskich poza dnami dolin, na gruntach przepuszczalnych – dopływ ciepła z warstw głębszych jest utrudniony, co sprzyja dużym spadkom temperatury w przyziemnej warstwie powietrza w czasie pogodnych nocy.

3.1.7 Szata roślinna i bioróżnorodność

W obszarze opracowania szata roślinna reprezentowana jest głównie przez zbiorowiska:

- związane z uprawami zbożowymi i okopowymi,
- upraw ogrodniczych i sadowniczych,
- użytków zielonych (łąki),

- ruderalne,
- leśne.

Zbiorowiska upraw zbożowych i okopowych oraz upraw ogrodniczych występują w rozproszeniu na całym omawianym obszarze. W zbiorowiskach tych poza uprawami występują chwasty, do najczęściej spotykanych należą: kąkol *Agrostemma githago*, chaber bławatek *Centaurea cyanus*, przetaczniki *Veronica*, jaskier polny *Ranunculus arvensis*, wyka *Vicia grandiflora* i inne. Zbiorowiska ruderalne występują najczęściej wzdłuż ciągów komunikacyjnych jako zieleń porastająca pobocza dróg, spotyka się tu najczęściej liczne wiesiołki *Oenothera*, amerykańskie nawłocie *Solidago*, słonecznik bulwiasty *Helianthus* itp.

Zbiorowiska leśne występują tylko we fragmentach w południowo-wschodniej części obszaru i stanowią północną granicę dużego obszaru leśnego zwanego „Lasy Trzebiesławskie” (stanowiącego część proponowanego obszaru chronionego krajobrazu – kompleks „Trzebiesławskie Wzgórza”). W lasach tych występuje głównie sosna, ale także drzewostan bukowy należący do zespołu termofilnej buczyny *Carici-Fagetum* z udziałem ciepłolubnych muraw i zarośli występujących na obrzeżach lasu. Na porośniętych lasem Wzgórzach Trzebiesławskich spotyka się bardzo rzadkie i narażone na wyginięcie gatunki między innymi stanowiska wilczomlecza pstrego *Euphorbia epithymoides* Jacq. Jest to bardzo cenny obszar pod względem bioróżnorodności i z tego względu obszar Lasu Trzebiesławickiego i jego otoczenia proponowany był do objęcia ochroną prawną. Zbiorowiska użytków zielonych - łąki występujące po wschodniej stronie ul. Gródki też charakteryzują się dużą różnorodnością biologiczną, ale nie stykają się z obszarem planistycznym.

3.1.8. Krajobraz

Obszar Trzebiesławic charakteryzuje w miarę harmonijny jeszcze krajobraz wiejski. Zabudowa jest skoncentrowana wzdłuż jednej drogi, na tyłach zabudowy często występują sady, dalej pola uprawne (z bardzo dużym udziałem ugorów i odłogów). Urozmaicona rzeźba terenu podnosi atrakcyjność wizualną terenu (dużo ciągów i punktów widokowych). Obszar planistyczny jest jeszcze atrakcyjniejszy krajobrazowo z uwagi na położenie u podnóża Góry Trzebiesławickiej, na styku z lasem i dolinką, którą biegnie historyczny „Siewierski Gościniec”.

3.2 Ochrona prawna zasobów środowiska

Ochroną prawną w rejonie opracowania są objęte:

- zasoby wód podziemnych: triasowy poziom wodonośny Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 454 Ollkusz – Zawiercie z gruntami na powierzchni o słabej przepuszczalności (gliny i pyły) oraz o przepuszczalności zróżnicowanej na gruntach antropogenicznych w obrębie istniejącej zabudowy [5]
- ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów (art.6 ust.1 pkt 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody z późn. zm.)

3.3 Ocena jakości środowiska i tendencji zmian.

Źródła zagrożeń środowiska i bezpieczeństwo ludzi.

W rejonie opracowania większość elementów środowiska ulegała i ulega antropogenicznym przekształceniom.

Przekształcenia **powierzchni ziemi** na niewielką skalę były efektem prac budowlanych z realizacją obiektów mieszkaniowych i gospodarczych (wykopy), a także z wielowiekowym użytkowaniem „Gościńca Siewierskiego” (podcinanie zboczy Góry Trzebiesławickiej, budowa rowów odwadniających).

Stopień **skażenia gleb** metalami ciężkimi kwalifikuje obszar planistyczny (wg IETU w Katowicach) w kategorii B, co oznacza, że dopuszczalna jest tu selektywna uprawa roślin jadalnych (zboża, okopowe, strączkowe, drzewa i krzewy owocowe). Tutejsze gleby IV i niższych klas bonitacyjnych cechują się też naturalną podwyższoną zawartością cynku i ołowiu ze względu na zaleganie złóż kruszcowych (np. była eksploatacja rud w partii szczytowej Góry Trzebiesławickiej). Teren wciąż jest narażony na oddziaływanie huty ArcelorMittal Poland S.A. i koksowni w Dąbrowie Górniczej, jakkolwiek skala tego oddziaływania jest nieporównywalna z emisjami zanieczyszczeń w latach 80- tych XX wieku. Procesy oczyszczania gleb przebiegają bardzo powoli. Być może rejon Gródek nie podlega jeszcze antropogenicznym zmianom poziomu zwierciadła **wód podziemnych**, jakkolwiek nie można takiego zagrożenia wykluczyć z uwagi na liczne w okolicy ujęcia wód dla zaopatrzenia w wodę mieszkańców Dąbrowy Górniczej, także w Trzebiesławicach. Tutaj parametry czystości wody są niskiej jakości ze względu na stężenia azotanów [11].

Obszar bezodpływowy obejmujący północną część obszaru planistycznego charakteryzuje podnoszenie się poziomu wód gruntowych, szczególnie po obfitych

opadach deszczu. Stąd możliwe jest podtapianie fundamentów realizowanych obiektów.

Zasoby **przyrody żywej** podlegają tutaj przekształceniom na skutek uprawy ziemi (środki chemicznej ochrony roślin, nawozy sztuczne) lub jej zaniechania (zmiana zbiorowisk roślinnych). Zwiększająca się penetracja sąsiednich lasów nie sprzyja zachowaniom chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

„Ocena roczna jakości powietrza w województwie śląskim” za rok 2007 sporządzona przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach zalicza „Aglomerację Górnośląską”, w obrębie której położona jest Dąbrowa Górnicza do strefy C ze względu na przekroczone wskaźniki normatywne dla pyłu zawieszonego PM 10, benzo(a)pirenu oraz ozonu. Tym samym strefa jest stale zakwalifikowana do programowania i realizacji inwestycji mających na celu **ochronę powietrza**. Program ochrony powietrza na terenie Aglomeracji Górnośląskiej za priorytetowe zadanie wskazuje ograniczenie „niskiej emisji” pochodzenia komunalnego (ogrzewanie) i komunikacyjnego. Dotyczy to także obszaru planu.

4. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA

Problemy ochrony środowiska w obszarze planistycznym to:

- potrzeba ograniczenia emisji niskiej zanieczyszczeń powietrza pochodzenia komunalnego (urządzenia i paliwa niskiej jakości wykorzystywane dla celów grzewczych),
- gospodarka ściekowa (nie uporządkowana),
- gospodarka odpadami (nie przestrzeganie przepisów),
- odchodzenie od tradycyjnej gospodarki rolniczej.

5. UWARUNKOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNE

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz.1298), uwarunkowania ekofizjograficzne obejmują:

- a) określenie przydatności poszczególnych terenów dla rozwoju funkcji użytkowych,

- b) wskazanie terenów, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich rolę w strukturze przyrodniczej obszaru, powinno być podporządkowane potrzebom zapewnienia prawidłowego funkcjonowania,
- c) określenie ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania uciążliwości i zagrożeń, oraz wskazanie obszarów, na których ograniczenia te występują.

Uwarunkowania ekofizjograficzne winny być ukierunkowane na potrzeby konkretnej dokumentacji planistycznej.

5.1. Przydatność terenów dla rozwoju funkcji użytkowych

Teren opracowania cechują:

- niezbyt korzystne warunki dla zabudowy, co wynika z następujących cech:
 - grunty nośne (piaski wodnolodowcowe, pyły i gliny pylaste do głębokości 2,0m, korzystne dla budowli lekkich o nacisku do 0,20 MPa)
 - zaleganie wód gruntowych na głębokości 1,0 – 2,0m ppt.
 - wahania zwierciadła wody + - 1,0m
 - spadki terenu od 7° do 3° w kierunku północno – wschodnim
 - niekorzystny (mało korzystny) topoklimat
- średnio korzystne warunki dla utrzymania funkcji rolniczych z uwagi na słabe gleby i stopień skażenia metalami ciężkimi: dopuszczalna uprawa selektywna ograniczona do roślin zbożowych, strączkowych, drzew i krzewów owocowych, albo roślin przemysłowych [9, 10].

5.2. Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie z uwagi na cechy zasobów środowiska i ich funkcja w strukturze przyrodniczej powinno być podporządkowane potrzebom prawidłowego funkcjonowania środowiska i zachowania bioróżnorodności

Teren opracowania, już zainwestowany, stanowi końcówkę zabudowy wsi Trzebiesławice – Gródki. Na zapleczu zabudowy znajdują się użytki rolne (i nieużytki porolne) stanowiące drobny fragment dużego kompleksu analogicznych terenów w otoczeniu. Podobna sytuacja dotyczy części wschodniej. Tutaj grunty rolne charakteryzowało większe zawilgocenie i użytkowanie łąkowe. W obszarze planistycznym ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie nie stwierdzono wyróżniających

się elementów środowiska wymagających szczególnych zabiegów ochronnych. Istotne jest utrzymanie obecnych funkcji, form i skali zabudowy oraz użytkowania obszaru celem zachowania korzystnych warunków dla funkcjonowania środowiska, zwłaszcza w sąsiednich lasach o wyjątkowych walorach przyrodniczych.

5.3. Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska oraz występowania uciążliwości i zagrożeń

Ograniczenia dla zabudowy przedmiotowego terenu wynikają z charakteru krajobrazu Gródek. Nie powinny tu powstawać obiekty niekorzystnie „wyrywające się” z otoczenia. Dotyczy to skali i formy obiektów, materiałów budowlanych.

Niezbędne jest wyposażenie zabudowy w urządzenia gromadzenia ścieków do wywózki na oczyszczalnię lub instalacja indywidualnych urządzeń oczyszczania ścieków. Niedopuszczalne jest „dzikie” wywożenie ścieków na pola, podobnie jak i „dzikie” składowanie odpadów na terenach leśnych i innych.

Urządzenia grzewcze wymagają stosowania technologii i paliw ograniczających niską emisję zanieczyszczeń do powietrza.

6. USTALENIA MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt planu zgodnie z uchwałą Nr XLVIII/866/10 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 31 marca 2010r. obejmuje teren położony w obrębie 11 działek w rejonie ul.Gródki w mieście Dąbrowa Górnicza, o powierzchni około 3,19 ha. Obszar południową granicą styka się z lasami Góry Trzebiesławickiej.

§ 2. Ustalenia planu zawarte są w formie

- 1) Tekstowej – uchwały wraz z załącznikami, będącymi jej integralną częścią:
 - a) Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej o sposobie rozpatrzenia nieuwzględnionych uwag do projektu planu – załącznik nr 3,
 - b) Rozstrzygnięcie Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej o sposobie realizacji zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej należących do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania, zgodnie z przepisami o finansach publicznych – załącznik nr 4.
- 2) Graficznej – rysunku planu w skali 1:2000, zawierającym wyrys ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa

Górnica”, będącym załącznikiem nr 1 do j Uchwały i stanowiącym jej integralną część.

§ 3. 1. Na rysunku planu, obowiązują następujące oznaczenia graficzne ustaleń planu:

- 1) granica obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego,
- 2) linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
- 3) nieprzekraczalne linie zabudowy,
- 4) symbole literowe identyfikujące tereny o określonym przeznaczeniu, wydzielone liniami rozgraniczającymi, dla których ustalenia określa niniejsza uchwała:

MN tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

MNU tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej

R teren rolniczy

KDD 1/2 teren drogi publicznej klasy dojazdowej.

2. Na rysunku planu, występują oznaczenia graficzne informacyjne, nie stanowiące ustaleń planu:

- 1) obszar bezodpływowy
- 2) ścieżka rowerowa,
- 3) wodociąg
- 4) kabel elektroenergetyczny niskiego napięcia,
- 5) gazociąg,
- 6) kable teletechniczne,
- 7) numery i granice ewidencyjne działek.

§ 4. 1. Ustalenia planu określają:

- 1) Ustalenia ogólne,
- 2) Ustalenia szczegółowe w zakresie przeznaczenia terenu, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu,
- 3) Ustalenia końcowe.

2. Na obszarze objętym planem nie występują przesłanki do określenia:

- 1) zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- 2) wymagań wynikających z kształtowania przestrzeni publicznych,

- 3) granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych,
- 4) szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy,
- 5) sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów,

stąd też nie ustala się w planie wymagań w tych zakresach.

7. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

7.1. Ustalenia wstępne

Po przeprowadzeniu analizy ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przedmiotowego obszaru przy ul.Gródki w Dąbrowie Górniczej stwierdza się co następuje:

Plan ma charakter porządkujący istniejące zagospodarowanie bez ingerencji w zastane formy zabudowy i użytkowania. W związku z tym **nie zawiera ustaleń wskazujących na znaczące oddziaływanie na środowisko zarówno w ujęciu lokalnym jak i ponadlokalnym. Jego ustalenia nie są w opozycji do obszarów cennych przyrodniczo, chronionych prawnie lub proponowanych do ochrony, położonych w bliższym i dalszym sąsiedztwie.**

7.2. Ochrona środowiska w dokumentach strategicznych miasta a rozwiązania planu

W „Strategii rozwoju miasta: Dąbrowa Górnicza 2020” (uchwała nr XX/309/07 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 28 listopada 2007r.). Pośród celów strategicznych określonych w priorytecie 3: Atrakcyjność środowiska zamieszkania wymieniono:

- „ 3.1. Dąbrowa Górnicza miastem oferującym mieszkańcom wszystkich dzielnic **jednakową dostępność do infrastruktury komunalnej** i wyrównany standard usług publicznych
- 3.2. Dąbrowa Górnicza miastem **skutecznie chroniącym zasoby środowiska przyrodniczego, tereny otwarte i walory krajobrazowe**

3.3. Dąbrowa Górnicza miastem **uporządkowanej gospodarki wodno – ściekowej i odpadami...**”

Aktualny „Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Dąbrowy Górniczej na lata 2008-2012” (uchwała NR XXXV/606/09 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 23 stycznia 2009r.) określa następującą strategię ochrony środowiska:

1. W systemie zarządzania ochroną środowiska celami strategicznymi są:

- zarządzanie ochroną środowiska zintegrowane z innymi dziedzinami funkcjonowania miasta oraz **uwzględnianie celów ekologicznych na równi z celami gospodarczymi i społecznymi przy sporządzaniu strategii, polityk, planów i programów w poszczególnych dziedzinach gospodarowania**, a w tym:
 - nadanie ochronie środowiska priorytetowej rangi w polityce miasta
- **ekologizacja planowania przestrzennego** zapewniająca utrzymanie równowagi przyrodniczej w procesie organizacji przestrzeni dla potrzeb społeczeństwa, z zachowaniem warunków zapewniających ochronę środowiska przed nadmiernym poziomem hałasu i innymi uciążliwościami o źródle antropogenicznym, a do 2012r:
 - ekologizacja planowania przestrzennego oraz **monitoring realizowanego zagospodarowania przestrzennego**.
- edukacja ekologiczna
- dostęp społeczeństwa do informacji o środowisku.

2. W ochronie powietrza i wykorzystaniu energii odnawialnej celem strategicznym jest uzyskanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego jako elementu trwałej poprawy standardu życia mieszkańców i utrzymania dobrego stanu środowiska miasta. Wśród celów do roku 2012 m.in. wymienia się:

- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza pyłem PM10 i PM 2.5 oraz tlenkami azotu poprzez podtrzymywanie prowadzonych przez Urząd Miasta działań ograniczania niskiej emisji wraz z termomodernizacją budynków
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych
- zapobieganie emisji zanieczyszczeń z powierzchni dróg i placów.

3. W gospodarce odpadami celem strategicznym jest utworzenie sprawnego systemu gospodarki odpadami zintegrowanego z pozostałymi dziedzinami ochrony środowiska i gospodarki komunalnej, a w tym do 2012r. m.in.:
- intensywny rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów od mieszkańców i podmiotów gospodarczych.
4. W zakresie ochrony przyrody, zieleni miejskiej i lasów celem strategicznym jest:
- wzmocnienie ochrony przyrody oraz doskonalenie harmonijnego, zrównoważonego rozwoju na obszarach prawnie chronionych lub kwalifikujących się do ochrony prawnej, w tym korytarzy ekologicznych, **w szczególności poprzez procedury związane z planowaniem przestrzennym i realizacją procesów inwestycyjnych.**

W konkluzji należy stwierdzić, że ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przy ul.Gródki w Dąbrowie Górniczej odpowiadają zapisom dokumentów wyższej rangi w zakresie ochrony środowiska .

I tak :

- § 6 tekstu planu pt. Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zawiera ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania krajobrazu – pkt. 1), 2), 4) i 5).
- § 7 pt. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu zawiera zapisy dotyczące:
 - zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (z wyjątkami) – pkt.1
 - zakazu prowadzenia działalności stwarzających uciążliwości dla sąsiednich nieruchomości - pkt. 2
 - uwarunkowań dla instalacji wytwarzających pole elektromagnetyczne – pkt. 3
 - ochrony drzewostanu – pkt. 4
 - funkcji ekotonowej terenów przeznaczonych pod zabudowę – pkt. 5
 - uwarunkowań i ograniczeń dla inwestycji ze względu na położenie obszaru planistycznego w obrębie GZWP 454 Olkusz – Zawiercie – pkt. 6
 - zapisów dotyczących ochrony przed hałasem – pkt. 7
 - nakazu stosowania dla celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej cechujących się niską emisją zanieczyszczeń w procesie spalania – pkt.8

- postępowania z odpadami zgodnie z przepisami – pkt. 9
 - zakaz lokalizowania zakładów unieszkodliwiania odpysku i zbierania odpadów – pkt. 10
- § 10 pt. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemu infrastruktury technicznej oraz § 11 uszczegóławia zapisy techniczne.

7.3. Ocena projektu planu w aspekcie przydatności terenów dla funkcji użytkowych

Jak już wspomniano, obszar planu obejmuje teren zainwestowany z możliwością zabudowy niewielu luk i nadal częściowo użytkowany rolniczo. Nie przewiduje się w planie zmiany funkcji dotychczasowych, ponieważ nie występują takie przesłanki. Teren cechują niezbyt korzystne warunki budowlane i topoklimatyczne (głównie z powodu możliwości wystąpienia wód gruntowych w granicy strefy posadowienia fundamentów – niepewna hydroizobata 2,0m ppt.) i nie najlepsze dla ewentualnego rozwoju funkcji rolniczych. Większość gruntów w obrębie planu i w rozległym otoczeniu nie jest użytkowana rolniczo.

Planowane formy zagospodarowania obszaru planistycznego zgodne są z dotychczasowymi funkcjami użytkowymi terenu i im odpowiadają.

7.4. Ocena projektu planu w aspekcie funkcjonowania struktury przyrodniczej w powiązaniu z otoczeniem

Ze względów jak wyżej, obszar planistyczny nie pełni szczególnych funkcji w strukturze przyrodniczej szerokiego otoczenia. Z uwagi na sąsiedztwo z Lasami Trzebieszawickimi charakteryzującymi się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi (11 gatunków roślin chronionych, 3 gatunki lęgowe rzadkich ptaków, tylko I stopień degradacji) [11] oraz rozległych terenów otwartych (częściowo jeszcze użytkowanych rolniczo), ul.Gródki przez zagęszczającą się zabudowę zaczyna funkcjonować jako bariera ekologiczna dla przemieszczania się organizmów żywych w kierunku wschód – zachód. Nie jest to jednak argumentem dla ograniczania zabudowy w tym rejonie, a zwłaszcza w obszarze planistycznym, gdzie otoczenie leśne nie stwarza ograniczeń dla funkcjonowania ciągów powiązań ekologicznych.

7.5. Wpływ zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na elementy środowiska

Postępujące zainwestowanie w rejonie ul.Gródki w Dąbrowie Górniczej będzie mieć niewielki wpływ na **powierzchnię ziemi** w trakcie robót budowlanych (konieczne zdejmowanie humusu i wykorzystanie w miejscach o słabej pokrywie glebowej). Może też mieć miejsce nadsypywanie rodzimego gruntu obcym materiałem z uwagi na płytkie zaleganie wód gruntowych (zwłaszcza po wschodniej stronie ul.Gródki).

Brak systemu kanalizacji naraża **wody podziemne i powierzchnię ziemi** (poprzez okresowy spływ wód) na zanieczyszczenia ściekami komunalnymi. Zapisy tekstu planu teoretycznie gwarantują, że sytuacja w tym zakresie ulegnie poprawie zgodnie z zapisami § 7 oraz § 11, w którym „ustala się następujące zasady w zakresie odprowadzania ścieków sanitarnych:

- 1) Docelowo zastosowanie systemu kanalizacji rozdzielczej z oddzielnym odprowadzeniem ścieków komunalnych oraz wód opadowych i roztopowych, do istniejącej oczyszczalni ścieków „Dąbrowa Górnicza”, zlokalizowanej poza granicami planu.
- 2) Do czasu realizacji systemu, o którym mowa w pkt 1) dopuszcza się unieszkodliwianie ścieków w obrębie działki za pomocą szczelnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków, przy czym zakazuje się stosowania przydomowych oczyszczalni ścieków z systemem doczyszczania w gruncie”.

Ponadto „ustala się następujące zasady w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych:

- 1) Zastosowanie lokalnych systemów odwodnień powierzchniowych z rozsączeniem wody w gruntach przepuszczalnych w ramach nieruchomości gruntowej; zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych nie może powodować szkodliwej zmiany stanu wody na gruncie sąsiednim; w przypadku braku powyższych możliwości odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustala się wykorzystanie miejskiego systemu kanalizacji deszczowej.
- 2) Dla terenów utwardzonych placów i parkingów, narażonych na zanieczyszczenie ustala się nakaz stosowania urządzeń podczyszczających przed wpuszczeniem

wód opadowych i roztopowych z ww. powierzchni do odbiornika, zgodnie z przepisami odrębnymi.

- 3) Zakazuje się wprowadzania ścieków komunalnych do urządzeń kanalizacyjnych przeznaczonych do odprowadzania wód opadowych”.

Niewielki wpływ na **pogorszenie warunków aerosanitarnych** może mieć realizacja tradycyjnych urządzeń grzewczych i stosowanie złej jakości paliw (w tym spalanie odpadów!), ponieważ wymuszane aktualnie nie najlepszą sytuacją ekonomiczną społeczeństwa. Postępowanie w tym zakresie zgodnie z zapisem § 11, ust.4 pkt.1 tekstu planu: „Z uwagi na brak zorganizowanego systemu ciepłowniczego ustala się stosowanie indywidualnych, ekologicznych, nowoczesnych technologii, cechujących się niską emisją zanieczyszczeń w procesie spalania” – w odniesieniu do wszystkich budynków wymagających ogrzewania, z pewnością wpłynie na korzystne **obniżenie ilości emitowanych zanieczyszczeń do powietrza**.

Analogicznie powinna ulec **poprawie gospodarka odpadami** (likwidacja dzikich wysypisk odpadów i przeciwdziałanie powstawaniu nowych) (§ 7 pkt.9 i 10 tekstu planu) z uwagi na ciągłą akcję edukacyjną owocującą ogólnym wzrostem świadomości ekologicznej oraz wiedzy o środowisku i jego ochronie (realizacja jednego z kierunków Programu Ochrony Środowiska).

Jakkolwiek w projekcie planu brak urządzeń emitujących uciążliwy **hałas** i **promieniowanie elektromagnetyczne** zapisy tekstu planu w § 7 i 11 ustalają postępowanie przeciwdziałające ewentualnemu powstawaniu ponadnormatywnych natężeń dźwięku i promieniowania niejonizującego (szkodliwych dla zdrowia ludzi).

Przewidywane zagęszczenie zabudowy mieszkaniowej niewątpliwie ograniczy powierzchnie biologicznie czynne i możliwości swobodnego przemieszczania się organizmów żywych. Jednak w sytuacji bardzo rozległych przestrzeni otwartych w sąsiedztwie (terenów rolnych, porolnych i lasów), nie będzie to mieć negatywnego wpływu na zasoby przyrodnicze ani w obrębie obszaru planistycznego, ani na jego obrzeżu. W § 13 pkt 3a nakazuje się utrzymanie na działkach budowlanych 60% powierzchni biologicznie czynnej (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna MN). Dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej użyteczności publicznej – MNU (§ 14 pkt.3a), wskaźnik ten wynosi 50% powierzchni działki.

Ponadto § 15 zakazuje zabudowy terenów rolniczych (1R, ZL) i dopuszcza ich zalesienie. Są to zapisy **korzystne dla** funkcjonowania **środowiska przyrodniczego i krajobrazu**.

7.6. Szczególne zagrożenia środowiska

W skali obszaru planistycznego szczególne zagrożenia dla środowiska nie występują i brak przesłanek dla ich przewidywania w przyszłości. Zagrożenia wynikające z faktu istnienia i rozwoju jednorodzinnej zabudowy mieszkaniowej są do opanowania zarówno bez ustaleń planu jak i z ich zastosowaniem. Zależy to tylko od świadomości ekologicznej i woli mieszkańców oraz warunków ekonomicznych (miasta – dla realizacji urządzeń sieciowych, ludności – dla podejmowania inwestycji proekologicznych w obrębie własności).

7.7. Metody analizy skutków realizacji projektu miejscowego planu

W zakresie monitoringu skutków realizacji planu na środowisko przyjęto:

- a) nadzór w trakcie realizacji inwestycji w celu sprawdzenia zgodności wykonywanych prac ze środkami łagodzenia niekorzystnych oddziaływań na środowisko (wskaźników ustalonych w planie w zakresie udziału powierzchni biologicznie aktywnych w powierzchni działek budowlanych oraz stosowania rozwiązań chroniących wody przygruntowe i podziemne przed zanieczyszczeniem)
- b) monitorowanie okresowe funkcjonowania urządzeń służących ochronie środowiska.

Monitorowanie w zakresie realizacji inwestycji odbywać się winno poprzez badanie zgodności z dokumentacjami projektowymi ze szczególnym zwróceniem uwagi na gospodarkę wodno – ściekową oraz gospodarkę odpadami. Dotyczy to:

- sprawdzania umów na wywożenie ścieków oraz okresowe badania szczelności zbiorników – co najmniej jedno badanie w roku na przemian w okresie zimowym i letnim,
- okresowego sprawdzania umów w zakresie podłączeń budynków do kanalizacji sanitarnej po jej zrealizowaniu,
- okresowe sprawdzanie umów dotyczących wywozu odpadów.

Uwaga! W programie wykonawczym do aktualizacji Programu Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Dąbrowa Górnicza, w Harmonogramie rzeczowo – finansowym podpunkt 4.1.1. „System zarządzania ochroną środowiska”, w dziale pt.: „Ekologizacja planowania przestrzennego oraz monitoring realizowanego zagospodarowania przestrzeni”, określono następujące działanie: „wyłączenie pasa 100m od ściany lasu z zabudowy poprzez wprowadzenie zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego „ do realizacji przez Urząd Miejski (str.95, pkt.7). Zwraca się uwagę, że opracowanie przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostało spowodowane potrzebą odstąpienia od zapisu obowiązującego planu dla Trzebieśławic z powodu określenia w nim nieprzekraczalnej linii zabudowy od 20 do 50m od granicy lasu (a po korekcie rzeczywistej granicy lasu – od 50 do 80m), co uniemożliwiało zabudowę działek nr 1591, 1590 i 1589. Po zmniejszeniu tej strefy do 12m w omawianym planie, wymienione działki mogą być zabudowywane (pod warunkiem przestrzegania ustaleń ocenianego planu). To działanie jest jednak sprzeczne z w/w zapisem Programu Ochrony Środowiska uchwalonym przez Radę Miejską w Dąbrowie Górniczej w dniu 23 stycznia 2009r.

8. STRESZCZENIE

Sporządzona prognoza oddziaływania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaganej ustawą z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U Nr 199, poz. 1227). Prognozę sporządza się w celu określenia skutków ustaleń planu na wszystkie elementy środowiska uwzględniając: rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań, prawdopodobieństwo występowania oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych, a także wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska.

Przedmiotem ocenianego planu jest mały, końcowy fragment terenu przy ul.Gródki obejmujący kilka działek położonych stycznie z kompleksem Lasów Trzebieśławickich i terenami rolniczymi na zapleczu istniejącej zabudowy przy ulicy. Planowane granice zabudowy obejmują tę zabudowę wraz z kilkoma lukami

budowlanymi. Ustalony rodzaj zainwestowania to zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w części południowej oraz zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa użyteczności publicznej w części północnej. Określone są wskaźnikowe wielkości powierzchni działek przewidzianych pod zabudowę i terenów przeznaczonych pod zieleni, wysokość obiektów, kąty nachylenia dachów, elewacyjne materiały budowlane, także przeznaczenie dopuszczalne części terenów (np. pod garaże).

Trzeci rodzaj przeznaczenia dotyczy zachodniej części obszaru planistycznego. Są to tereny rolnicze z dopuszczeniem ich zalesienia.

Uciążliwe oddziaływanie ustaleń planu na środowisko dotyczy:

- możliwego zwiększenia emisji niskiej z urządzeń grzewczych
- możliwego obciążenia powierzchni ziemi i środowiska wodnego ściekami komunalnymi oraz odciekami z dzikich składowisk odpadów (głównie w sąsiednich lasach).

Ewentualność zwiększenia obecnych niewielkich uciążliwości wynikających z funkcji terenu nie wystąpi, jeśli realizowane będą ustalenia planu w zakresie zaopatrzenia w ciepło, odprowadzania ścieków sanitarnych oraz odprowadzenia wód opadowych i roztopowych, także w zakresie gospodarki odpadami wg zasad obowiązujących w mieście.

Wg przeprowadzonej analizy i oceny stanu istniejącego oraz ustaleń projektu planu w kontekście oddziaływania na wszystkie elementy środowiska stwierdza się, co następuje:

- stan czystości powietrza poprawi się przez ograniczenie niskiej emisji („ekologiczne” urządzenia i „czyste” paliwa),
- jakość wody pitnej wzrośnie skutkiem wymiany istniejących wodociągów azbestowo – cementowych o dużej awaryjności i w złym stanie technicznym,
- zwiększy się bezpieczeństwo pożarowe przez dostosowanie parametrów technicznych sieci wodociągowej do wymogów przeciwpożarowych,
- zostanie ograniczone zagrożenie zanieczyszczaniem środowiska ściekami komunalnymi poprzez właściwie prowadzoną gospodarkę wodno – ściekową (szczelne zbiorniki, przydomowe oczyszczalnie ścieków), a docelowo – poprzez budowę systemu kanalizacji rozdzielczej,

- powinien zaniknąć „dziki” sposób pozbywania się odpadów na skutek skuteczniejszej realizacji programu gospodarki odpadami w mieście (także w zakresie świadomości ekologicznej mieszkańców),
- funkcjonowanie struktury przyrodniczej i krajobraz obszaru planistycznego oraz jego otoczenia nie ulegną zmianie.

9. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

1. Mapa topograficzna w skali 1:25 000, Ark. 522.33 Łazy Główny Geodeta Kraju 1986r.
2. Warunki ekofizjograficzne miasta Dąbrowa Górnicza – Przedsiębiorstwo Usługowe „GEOGRAF”. Opr. dr Jerzy Wach z zespołem, Dąbrowa Górnicza, listopad 2003r.
3. Mapa form geomorfologicznych ze szczególnym uwzględnieniem form antropogenicznych województwa katowickiego w skali 1: 25 000, PPK Warszawa 1986-1988r.
4. Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. M-34-51-D (Zawiercie), Główny Geodeta Kraju, Warszawa 1995r.
5. Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. 522.3 (Zawiercie) Główny Urząd Geodezji i Kartografii, OPGK Poznań 1986r.
6. Ogólna waloryzacja przyrodnicza Dąbrowy Górniczej (F.Celiński, A.Czyłok) Dąbrowa Górnicza 1994r.
7. Waloryzacja przyrodnicza miasta Dąbrowa Górnicza (P.Cempulik, J.Betleja, K.Holeksa) PPPP „proNatura” we Wrocławiu, Oddział przy Muzeum Górnośląskim w Bytomiu, 1994r.
8. Ogólna waloryzacja przyrodnicza Dąbrowy Górniczej (Aktualizacja ogólnej waloryzacji z r. 1994), opr. prof. A.Czyłok z zespołem, Sosnowiec 2007 i 2008r.
9. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza (Uchwała Nr XXIII/374/08 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 stycznia 2008r.)
10. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w dzielnicy Trzebiesławice w rejonie ulic: Zachodniej – Modrzewiowej – Gródki (Uchwała Nr XLIX/938/05 Rady Miejskiej w Dąbrowie Górniczej z dnia 30 listopada 2005r.)

11. Prognoza oddziaływania na środowisko mpzp m. Dąbrowa Górnicza dla terenów położonych w dzielnicy Trzebiesławice w rejonie ulic: Zachodniej – Modrzewiowej – Gródki, BRM „Katowice” Sp. z o.o. 2005r.
12. Stan środowiska w województwie śląskim w 2007r. – Wojewoda Śląski, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Biblioteka Monitoringu Środowiska, Katowice 2008r.
13. Raport o stanie sanitarnym powietrza w województwie śląskim w 2008r. WSSE Katowice 2009r.
14. Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Miasta Dąbrowa Górnicza na lata 2008 – 2012, Atmoterm S.A., październik 2008r.
15. Mapa występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeża, skala 1:100 000, PIG Warszawa 1997r.
16. Odpowiedzi na zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbrowa Górnicza dla terenu położonego w obrębie działek o nr ewid. 1537, 1538, 1539, 1540, 1564, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592 k.m. 10 w rejonie ul. Gródki.
17. Zdjęcia lotnicze
18. Informacje Urzędu Miasta w Dąbrowie Górniczej